

การพัฒนาบุคลากรแบบสามเหลี่ยมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

Personnel Development Triangles to Enhance Learning Achievement by Using Multilevel Lesson Plan at Ban Huai Hai School, Khon San District, Chaiyaphum Province.

วรรณภรณ์ นิตยกุลเศรษฐ์¹

Wutsaphon Nittayakulset¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทและสภาพทั่วไปด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ 2) พัฒนารูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ 3) ทดลองใช้รูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ 4) ศึกษาความพึงพอใจผลการใช้รูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ 5) ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยไผ่

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบประเมินสำหรับครูผู้สอน 2) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน 3) แบบบันทึกการนิเทศ 4) แบบสัมภาษณ์ 5) แบบสังเกต 6) แบบบันทึกผล 7) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญเพื่อนำมาสรุปเป็นผลการศึกษตามกรอบแนวคิดของการวิจัย การตรวจสอบข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาบริบทและสภาพทั่วไปด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า อยู่ในระดับน้อย การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นยังไม่เป็นปัจจุบัน

2. ผลการพัฒนารูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

¹ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

¹ Special Expertise Director Ban Huai Hai School, Khon San District, Chaiyaphum Province

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร พบว่า ด้านกลยุทธ์หรือวิธีการพัฒนาบุคลากรด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น โดยภาพรวมวิธีการพัฒนาบุคลากร 3 วิธีการมีความเหมาะสมมาก

4. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร ผลการประเมินความพึงพอใจรูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร โดยครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจรูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยไทร เพิ่มขึ้นสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา

คำสำคัญ: การพัฒนาบุคลากรแบบสามเส้า, ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the context and general conditions of Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School , 2) to develop Triangulation Model to enhance Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School, 3) to test Triangulation Model to enhance Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School, 4) to study the effect of Triangulation Model to enhance Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School, 5) to enhance learning achievement of students. The study sample was comprised of 3 teachers and 39 Prathomsuksa 1-6 students. The research tools were 1) Assessment Form for teachers 2) Interview form for teachers 3) Supervision Record Form 4) Interview form 5) Observation Form 6) Recording Form 7) Satisfaction form. The statistical analysis was employed in terms of percentage, mean, and standard deviation, and Item-Objective Congruence Index (IOC),

The research finding as follows:

1. The context and general conditions of Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School was in a low level.

2. The development Triangulation Model to enhance Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School found that in overall were at a high level.

3. The result of using Triangulation Model to enhance Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School found that which were a suitable development model.

4. The effect of Triangulation Model to enhance Multilevel Lesson Plan of teachers in Ban HuaiHai School in overall were at a high level. ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.53)

5. Learning achievement of students in Ban HuaiHai School showed higher than the previous academic year.

Keywords: Personnel development Triangles, Enhancing Learning Achievement, Multilevel Lesson Plan

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาในมาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ถือว่าการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาคน พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้ดีขึ้น ประกอบกับในมาตรา 24 ระบุว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการ ดังนี้ 1) การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ

อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545, 2545: 8-12)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักว่า การมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียน ผลประเมินมาตรฐานโรงเรียนและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารอัตรากำลังครูและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรสูง ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จึงได้กำหนดมาตรการรวม หรือยุบโรงเรียนขนาดเล็ก ตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา ประกอบกับนโยบายและการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มีนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก การยุบควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กเกิดขึ้นตามมาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 นโยบายดังกล่าวทำให้ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ชุมชน เกิดแรงต่อต้านนโยบายไม่ให้ยุบสถานศึกษา หรือควบรวมสถานศึกษาที่ชุมชนได้ก่อตั้งมาเป็นเวลานาน ต้องมาถูกยุบหรือไปรวมหรือเรียนร่วมกับโรงเรียนอื่น ดังนั้น เพื่อให้

โรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน สสนองเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้แสวงหาแนวทาง และวิธีการพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก โดยดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กขึ้น โดยการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนให้เป็นระบบ ด้วยการคำนึงถึงปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นรูปแบบหนึ่งที่คำนึงถึงความสนใจของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละชั้นมีน้อย เมื่อนำมารวมกันเป็นชั้นเดียว จะทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันดี มีความสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการจัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองเป็นอย่างดี โดยมุ่งหวังให้โรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารจัดการที่ดี การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลที่เกิดขึ้นต่อคุณลักษณะของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 1)

การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนรวมชั้นสำหรับเด็กต่างระดับชั้น ต่างกลุ่มอายุ และมีความสามารถต่างกัน แต่มาจัดการเรียนรู้พร้อมกัน ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาภายใต้ข้อจำกัด ซึ่งมีความพยายามที่จะจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ที่จัดอยู่ในประเภทโรงเรียนขนาดเล็กตามเกณฑ์ของการจัดขนาดของโรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง

เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนเด็กนักเรียนตั้งแต่ 120 คน ลงมา โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีนักเรียนแต่ละชั้นจำนวนน้อย และมีอัตรากำลังครูตามเกณฑ์ไม่ครบชั้น แต่เน้นพัฒนาศักยภาพให้จัดการเรียนรู้ให้ได้เต็มศักยภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ครู 1 คน ดูแลเด็ก จำนวน 15 คน วิธีการที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น (Multi-grade Teaching) ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจด้วยกันทั้งโรงเรียนตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ทุกฝ่ายจะต้องยอมรับรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่หลากหลาย และเงื่อนไขในการบริหารจัดการ ซึ่งต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ การมีนักเรียนแต่ละชั้นจำนวนน้อยทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อัตราความสนุกสนาน ไม่สามารถแบ่งกลุ่มและเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน การรวมชั้นนักเรียนทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนานได้ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 3)

โรงเรียนบ้านห้วยไโท ตั้งอยู่บ้านห้วยไโท หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีเขตพื้นที่บริการ 2 หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยไโท หมู่ที่ 7 และบ้านห้วยซุ้ม หมู่ที่ 3 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีภารกิจเพื่อสนองนโยบายในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนด เพื่อรองรับนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) จากข้อมูลโรงเรียนบ้านห้วยไโทในปีการศึกษา 2560 มีนักเรียน จำนวน 54 คน (10

มิถุนายน 2560) มีครูปฏิบัติการสอนเป็นข้าราชการ จำนวน 3 คน อัตราราชการ จำนวน 1 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน รวม 5 คน จัดการเรียนรู้อยู่ โดยใช้นวัตกรรมการสอนแบบบูรณาการ (เรียนคละชั้น) ดังนี้ 1) ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1-3 รวมเป็น 1 ห้องเรียน (คละชั้น) 2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 รวมเป็น 1 ห้องเรียน (คละชั้น) 3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 รวมเป็น 1 ห้องเรียน (คละชั้น) และ 4) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 รวมเป็น 1 ห้องเรียน (คละชั้น) ซึ่งที่ผ่านมาโรงเรียนบ้านห้วยไทร ประสบปัญหาการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน การบริหารจัดการตั้งอยู่บนพื้นฐานความขาดแคลน ครูไม่ครบชั้น ถึงแม้ปัจจุบันจะมีการนำโครงการ DLTV หรือ NEW DLTV เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู แต่การจัดการเรียนรู้ที่ไม่มีครูคอยควบคุมและคอยชี้แนะ ก็ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ และไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการสอน เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ งานอนามัย เป็นต้น ที่สำคัญคือครูต้องปฏิบัติตามหลักสูตรและจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 3) ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน พบว่า สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อยตามเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณตามรายหัวนักเรียน และโรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง ชุมชนได้มากนัก เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างมีฐานะค่อนข้างยากจน ไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมใน

การพัฒนาโรงเรียน พบว่า ตัวแทนของชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่บทบาทคณะกรรมการดังกล่าวมีไม่มากนัก และหากกล่าวถึงการประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนเกือบจะกล่าวได้ว่ามีน้อยมาก ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (โรงเรียนบ้านห้วยไทร, 2559: 1-2)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีปัญหาด้านการขาดแคลนครู ครูผู้สอนไม่ครบชั้น ขาดครูที่ชำนาญการเฉพาะสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีประสบการณ์ และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นบูรณาการเทคโนโลยีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV หรือ NEW DLTV) เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เกิดผลดีต่อการจัดการศึกษา และตัวของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ซึ่งจะผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูตามปกติในโรงเรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทและสภาพทั่วไปด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจผลการใช้รูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร

5. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยไทร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 39 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจำนวน 48 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนแบบคละชั้นเรียน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 39 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินสำหรับครูผู้สอน
2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน
3. แบบบันทึกการนิเทศ
4. แบบสัมภาษณ์
5. แบบสังเกต
6. แบบบันทึกผล
7. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรแบบสามเส้าเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง

วันที่ 20 พฤษภาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2561 โดยแบ่งระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสำรวจปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม 2560 ถึงวันที่ 17 กันยายน 2560 โดยการสังเกต ประเมิน และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

ระยะที่ 2 วิธีการพัฒนาและผลของการพัฒนา แบ่งตามวงจรของการพัฒนาตามกระบวนการแผนปฏิบัติการทั้ง 2 วงจร และการดำเนินการสะท้อนผลของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ดังนี้

ช่วงวงจรที่ 1 ระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม 2560 ถึง วันที่ 21 มกราคม 2561

ช่วงวงจรที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 มกราคม 2561 ถึง วันที่ 15 มีนาคม 2561

ระยะที่ 3 การสะท้อนการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ระหว่างวันที่ 16-31 มีนาคม 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบประเมินผลมาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์และตรวจให้คะแนน

2.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังนี้

2.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 นำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2552: 72) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง

ถึง น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง

ถึง น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง

ถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง

ถึง มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง

ถึง มากที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 การวิเคราะห์ขั้นต้น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดำเนินการระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การถอดเทปจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก การสังเกต การจดบันทึกการนิเทศและประชุมปรึกษาหารือ

2.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากการบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

2.3 จำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอแนะผลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2.5 สรุปผลการวิจัย โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ มารวบรวมเป็นหมวดหมู่ตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาริบทและสภาพทั่วไปด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า อยู่ในระดับน้อย การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นยังไม่เป็นปัจจุบัน

2. ผลการพัฒนาแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ พบว่า ด้านกลยุทธ์หรือวิธีการพัฒนาบุคลากรด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ ผลการประเมินความพึงพอใจรูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ โดยครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจรูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ตามลำดับ และแสดงผลการประเมินความพึงพอใจรูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่โดยนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจรูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ เพิ่มขึ้นสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาบริบทและสภาพทั่วไปด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า อยู่ในระดับน้อย การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นยังไม่เป็นปัจจุบัน สาเหตุเนื่องจากครูขาดความตระหนักและแรงจูงใจที่ดีต่อการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ขาดการนิเทศติดตามจากผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัดอย่างแท้จริง ขาดสิ่งที่เอื้อต่อการเขียนและการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น และสุดท้ายขาดทีมงานที่ดีต่อการร่วมกันพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น สอดคล้องกับบุญชอบ ลามเวช (2556: 95-96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการเรียนแบบคละชั้นสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า บุคลากรครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ครูไม่จัดทำแผนการเรียนรู้ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนขาดสื่ออุปกรณ์ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนขาดการนิเทศติดตาม ครูขาดการรวบรวมพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับบรรจง ไชยรินคา (2555: 91-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ปัญหาในการบริหารจัดการโดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านครูและบุคลากร พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและบุคลากรมากที่สุด รองลงมา คือ การเตรียมการสอนและการวางแผนของครูและบุคลากร ความพอเพียงของครูและบุคลากร และการจัดครู

เข้าชั้นเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรที่จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น มีปัญหาน้อยที่สุด 2) ด้านงบประมาณ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความพอเพียงของงบประมาณที่ได้รับมากที่สุด รองลงมา คือ การสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงาน และสถานประกอบการแหล่งต่าง ๆ ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้งบประมาณ ตามลำดับ ส่วนการใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนงานงบประมาณที่กำหนดไว้ มีปัญหาน้อยที่สุด 3) ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความพอเพียงของสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์มากที่สุด รองลงมาคือ การเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และความเหมาะสมของสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตามลำดับ ส่วนด้านความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น มีปัญหาน้อยที่สุด 4) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นมากที่สุด รองลงมา คือ การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบคละชั้น การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น มีปัญหาน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจแก่ครูต่อการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น โดยวิธีการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในทิศทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งให้ครูเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ผู้บริหารต้องมีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ตรวจสอบได้ ในเรื่องของการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้นเงินเดือนครู ด้านวิธีการพัฒนาบุคลากรนั้นใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ และนิเทศภายใน เป็นวิธีการที่ได้ผลมากที่สุด เนื่องจากถ้าโรงเรียนใดผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามัคคีกัน

พัฒนาสิ่งใดที่ร่วมมือกันทำให้สำเร็จผลได้โดยง่าย เป็นการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร ชุมชน และ ผู้มีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนา หรือแม้แต่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนในปัจจุบันก็ใช้วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันเป็นรูปแบบการสอนอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งเมื่อใช้ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาบุคลากร นั้นแล้ว ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น กล้าคิดกล้าแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับพิพจน์ สอนสมนึก (2553: 74) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโมเดลการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การพัฒนาโมเดลการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ใช้โมเดลการจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้น 3 โมเดล คือ การจัดชั้นเรียนแบบคละเป็นช่วงชั้น การจัดชั้นเรียนแบบคละชั้นตามความสามารถใกล้เคียงกัน และการจัดชั้นเรียนแบบคละชั้นเป็นบางชั้น การนำโมเดลการจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้นไปใช้ควรพิจารณาถึงจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ตลอดจนความร่วมมือของชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะเอื้อให้การพัฒนาคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กให้ประสบผลสำเร็จ

2. ผลการพัฒนาในรูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการนิเทศภายใน ซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันนั้นต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอควบคู่กับการอบรม และนิเทศภายใน ส่วนด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น โดยภาพรวมครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเขียนแผนการ

จัดการเรียนรู้แบบคละชั้นได้ในระดับเหมาะสมมาก และเมื่อนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปใช้จริงแล้วมีความสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ในระดับปานมาก รวมทั้งครูสามารถพัฒนาตนเองด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น แล้วสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และผู้บริหารยังนำวิธีการพัฒนาบุคลากรในครั้งนี้เป็นข้อเสนอแนะเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรด้านอื่น ๆ ได้ต่อไป สามารถนำมาอภิปรายดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ ความเป็นมาของแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น และการฝึกเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น แล้วนำผลการเขียนแผนจัดการเรียนรู้มาตรวจแก้ไขให้สมบูรณ์ โดยความรู้เรื่องหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น จะเกิดขึ้นจากการได้ฝึกเขียนบ่อยๆ แก้ไขบ่อยๆ ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคการเขียนจะดีขึ้นเรื่อยๆ สอดคล้องกับแนวคิดของนงลักษณ์ สิ้นสืบผล (2540: 32) ที่กล่าวถึงความหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ว่า เป็นกระบวนการเสริมสร้างเพิ่มพูนความรู้อะไรๆในการทำงานในหน้าที่ของตนให้ดียิ่งขึ้น และพัฒนาทัศนคติให้เป็นไปในทางที่ดีมีขวัญกำลังใจ มีความคิดริเริ่มปรับปรุงงานให้ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของพัฒนา สุขประเสริฐ (2540: 5-7) ที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ว่า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) หรือเสริมสติปัญญา หรือเพื่อเพิ่มปรับปรุงแก้ไขความรอบรู้เพื่อการปฏิบัติงานของ แต่ละบุคคลในแต่ละระดับเกี่ยวกับการเข้าใจกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หน้าที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน/บุคคล การเข้าใจการจัดการการบริหาร รูปแบบการบริหาร ทำให้มีความรู้คือรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นอะไรและสามารถจดจำไว้ได้มีความเข้าใจคือรู้ในเหตุและผลของสิ่งที่ได้รู้นั้น สามารถอธิบายและขยายความได้อย่างถูกต้องและแจ่มชัด สามารถนำสิ่งที่รู้ไปใช้ใน

สถานการณ์ได้ ส่วนในด้านสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการนั้น คือ เวลาที่เหมาะสม การเตรียมเอกสารที่ดีในการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยากรเป็นที่ยอมรับของผู้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ประชุมเชิงปฏิบัติการกับวิทยากรต้องมีความเป็นกันเอง และตัวผู้ประชุมเชิงปฏิบัติการต้องยอมรับความเห็นซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540: 2) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การสร้างครุฑาในวิชาชีพ การวางแผนร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งทางด้านองค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมการเรียนการสอน บุคลากรได้รับการแนะนำและยอมรับซึ่งกันและกันฉันกัลยาณมิตร เกิดองค์ความรู้ด้านการวิจัยพบเป้าหมายการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีระบบกัลยาณมิตรนิเทศ คลินิกการเรียนรู้อันศูนย์วิทยาการและเครือข่ายการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

2.2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ เป็นการสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ให้ครูเห็นของจริงจากผู้เขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นที่สมบูรณ์แล้ว และเป็นการสร้างความสนใจ สร้างความกระตือรือร้นแก่คณะครูให้มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ได้ลงมือปฏิบัติจริงระหว่างที่ครูจัดกิจกรรม การเรียนรู้รวมทั้งรู้จักนักเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับกุลภัส เทียมทิพร และคณะ (2559: 71-74) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบคละชั้นสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีจุดแข็ง คือ ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้ทุกคนและสามารถมองเห็นพฤติกรรมและจดจำนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนแบบคละชั้น คือ วิธีการเรียนการสอนด้วยการลงมือปฏิบัติจริงระหว่าง

ทำกิจกรรม สอดคล้องกับสุรเสน ทั้งทอง (2551: 102) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบรวมชั้น พบว่า ลักษณะและรูปแบบการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการสาระการเรียนรู้อันแต่ละช่วงชั้น โดยยึดสาระใดสาระหนึ่งเป็นแกน การจัดนักเรียนแต่ละช่วงชั้นมาเรียนรวมกัน ผลจากการสนทนากลุ่มในการจัดการชั้นเรียนมี 4 รูปแบบ คือ การเรียนรวมทุกช่วงชั้น การเรียนการสอนแบบรวมชั้น การเรียนการสอนรวมกันบางช่วงชั้นและการเรียนกับโรงเรียนหลักหรือศูนย์วิชาการ ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบรวมชั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นไปตามเกณฑ์การตัดสินใจ แต่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนแบบรวมชั้น เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนร่วมเพื่อนต่างวัย มีวิธีเรียนที่หลากหลาย มีการค้นคว้าด้วยตนเอง ทำงานร่วมกันได้ทำให้เกิดกระบวนการคิดด้วยการปฏิบัติจริง และสอดคล้องกับ Stuart (2006: 12-26) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเรียนรวมและการสอนนักเรียนที่เรียนระดับชั้นต่างกัน นักเรียนอายุ 6-9 ปี จำนวน 42 คน โดยใช้ครูรวมกันสอน (Co-Teaching) โดยที่ครูช่วยกันสอนและดูแลทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติที่เรียนรวมกัน พบว่า การจัดการเรียนการสอนภายในปรัชญาของการเรียนรวม คือ นักเรียนทุกคนจะได้รับการตอบสนองตามความต้องการของแต่ละบุคคลมากกว่าการได้รับการสอนเหมือนกัน ครูมีความเชื่อว่านักเรียนทั้งที่เป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไปต่างเป็นสมาชิกของห้องเรียนที่จะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน การจัดห้องเรียนแบบคละชั้นสามชั้น เป็นการขยายขอบเขตในการช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้อันร่วมกับเพื่อนได้ดียิ่งขึ้น

ทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้

2.3 การนิเทศภายใน โดยรวมในด้านความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก เป็นผลให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น สอดคล้องกับแนวคิดของอเนก สังแสง (2540: 136) ที่ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า การนิเทศที่อาศัยบุคลากรในโรงเรียนซึ่งได้แก่ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาต่างๆ ตลอดจนครูในโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่โรงเรียนคัดเลือกหรือแต่งตั้งขึ้น โดยทำงานร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ และความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครู โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้รับการนิเทศมีเวลาเพียงพอสำหรับนิเทศ ความคุ้นเคยเป็นกันเอง และการยอมรับซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการนิเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของธีระวุฒิ ประทุมพนพรัตน์ และคณะ (2532: 17) ที่ได้กล่าวถึงการนิเทศภายในไว้ว่า สำคัญมาก เพราะสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนโดยใช้ทรัพยากรมนุษย์ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งผู้ให้และผู้รับการนิเทศรู้จักมักคุ้นกันคืออยู่แล้วไม่ต้องเสียเวลาสร้างสายสัมพันธ์หรือสมานจิตและทุกฝ่ายนั่งอยู่ในปัญหาอยู่แล้วไม่ต้องเสียเวลาในการเข้าใจกับปัญหามากนักสามารถดำเนินการนิเทศได้เป็นระยะกระทำได้ทั้งการป้องกัน การแก้ไข และการพัฒนาช่วยให้นักบุคลากรในโรงเรียนรู้สึกภูมิใจว่าตนเองมีความสำคัญตนได้มีส่วนร่วมในการบริหาร งานโรงเรียน อีกทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ (2545: 285-286) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายใน ไว้ว่า เป็นการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน ช่วยให้ครู อาจารย์ ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและการสอน ช่วยให้ครู อาจารย์ เกิดขวัญและกำลังใจ มีความรู้สึกปลอดภัย

เกิดความรักและภูมิใจในวิชาชีพครู

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบสามเส้า (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไทร โดยภาพรวมครูโรงเรียนบ้านห้วยไทรสามารถเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นได้ในระดับเหมาะสมมาก และเมื่อนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไปใช้จริงแล้ว มีความสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนในระดับมาก สอดคล้องกับ Ovinton Gary (Ovinton Gary, 2006: 4 ; อ้างอิงมาจากจรรยา เรื่องมาลัย, 2550: 1) ที่ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น (Multigrade Teaching) คือการจัดการชั้นเรียนสำหรับเด็กต่างชั้น ต่างกลุ่มอายุ ซึ่งมีความสามารถต่างกัน นำมาจัดการชั้นเรียนพร้อมกันเป็นชั้นเดียว โดยมีลักษณะการจัดกิจกรรมที่ครูคนเดียวสามารถจัดกิจกรรมสอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย เมื่อใช้แผนการเรียนรู้แบบคละชั้นแล้ว จะมีสิ่งบ่งบอกโดยการสังเกตครูและนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ ครูจะเน้นกิจกรรมให้นักเรียนคิดอย่างอิสระและมีเหตุผล ผล กิจกรรมเน้นให้ปฏิบัติจริงด้วยวิธีการของตนเองมากกว่าเรียนในตำราอย่างเดียว กิจกรรมทุกอย่างของนักเรียนถือเป็นการเรียนรู้ เน้นการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 5-7) ที่กล่าวถึงการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นไว้ว่า ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประจำวันด้านการเรียนรู้ที่ทำให้เด็กคุ้นเคย จนสามารถเรียนรู้ต่อเนื่องได้ แม้ครูไม่อยู่ในชั้น เช่น การควบคุมกำกับโดยนักเรียน การใช้สื่อที่มีอยู่เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเป็นกลุ่ม มีการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ และเน้นการวัดผลประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 28-34) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลไว้ว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการวัดและประเมินผลพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อการ

พัฒนาผู้เรียน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน มีการถามการตอบอย่างมีเหตุผล นักเรียนรู้จักปรับปรุงตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งครูจะลดบทบาทลงจากการต้องปฏิบัติให้ดู มาเป็นให้นักเรียนปฏิบัติเอง แก้ปัญหาเอง โดยครูคอยส่งเสริม คอยสังเกตและประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับ Brown (กึ่งเพชร ส่งเสริม, 2552: 234 ; อ้างอิงมาจาก Brown, 2007: Online) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสอนนักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่าง ยุทธศาสตร์การเรียน รวมถึงสำหรับความเป็นมาตรฐานการเรียนรู้อันเป็นประโยชน์สำหรับชั้นเรียนทั้งระบบ พบว่าการสอนนักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน ทั้งนักเรียนที่มีความฉลาดมากจนถึงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียน ที่มีการจัดการศึกษาปกติ ผู้วิจัยใช้ระบบบทเรียนหลายระดับความสามารถโดยใช้ตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงและมีประโยชน์ต่อเด็ก ผู้วิจัยใช้การช่วยเหลือสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องไม่มากนัก ใช้วิธีการปรับเปลี่ยนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องมากหรือรุนแรงและนักเรียนที่ฉลาด เพื่อให้นักเรียนทั้งหมดเรียนด้วยกันในห้องเดียวกันได้ และสอดคล้องกับ Kasten and Clarke (กึ่งเพชร ส่งเสริม, 2552: 234 ; อ้างอิงมาจาก Kasten and Clarke, 2007: Online) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น เป็นการรวมนักเรียนมากกว่าหนึ่งระดับชั้นมาเรียนด้วยกัน ในห้องเรียน จึงมีนักเรียนหลากหลายทั้งความสนใจ ความสามารถ อายุ เศรษฐกิจ สังคม วิธีการจัดการเรียนการสอนจะแตกต่างกันจากการสอนนักเรียนที่แบ่งเป็นระดับชั้น คือ จะจัดพื้นฐานของการเรียนรู้ที่แตกต่างโดยให้ความสำคัญกับความหลากหลายของนักเรียน ครูคาดหวังต่ออัตราและระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของเด็ก การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ จะพิจารณาตามระดับพัฒนาการ นอกจากนี้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง คือ

ในห้องเรียนแบบคละชั้นมีการจัดกลุ่มทำงานของเด็กทั้งเด็กทั่วไปและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้น การจัดระบบในห้องเรียนจึงต้องมีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับให้เด็กที่มีระดับความสามารถและวุฒิภาวะแตกต่างกันทำงานร่วมกันได้ การจัดการเรียนการสอนแบบนี้ เป็นการสร้างสรรค์สังคมที่ช่วยเหลือสนับสนุนนักเรียนที่มีความบกพร่องในระยะยาวได้

4. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ ผลการประเมินความพึงพอใจรูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ โดยครูผู้สอนและนักเรียน พบว่า มีความพึงพอใจรูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของครูโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ช่วยพัฒนาตนเองและมีรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย ไม่เจาะจงวิธีใดวิธีหนึ่ง ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น คณะครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามรูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) ผู้บริหารกำกับติดตามการเขียนแผนด้วยตนเองและเป็นระบบมากขึ้น ระยะเวลาในการดำเนินการตามรูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) เหมาะสมทำให้ครูมั่นใจในการทำงานมากขึ้น สามารถช่วยในการพัฒนาบุคลากร และช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ นักเรียนมีความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบสามเหลี่ยม (Triangulation Model) จึงเป็นที่พึงพอใจของครูและนักเรียน สอดคล้องกับ อรุณา สุวรรณรัตน์ (2555: 135-136) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียน

บ้านโคกเจริญ จังหวัดพังงา พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีศักยภาพในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น และบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 2) ครูเป็นครูมืออาชีพ และบุคลากรอื่นในโรงเรียน มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีการทำงานเป็นทีม และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 3) หน่วยงานต้นสังกัด ให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และมีลักษณะความเป็นผู้นำ 5) ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และบุคคลในชุมชน มีความสามัคคีกัน และให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอย่างจริงจัง จัดให้นักเรียนได้สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น 6) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลและองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ สิ่งของ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 7) สภาพชุมชนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 8) การนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน 9) การมีขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงาน ความผูกพันขององค์กรบุคคลที่มีต่อโรงเรียน และงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเพียงพอ สร้างความพึงพอใจต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ การที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูเนื่องจากครูมีการเตรียมเนื้อหา สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับการสอน อธิบายแผนการเรียนการสอน เช่น ขอบข่ายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ ภาระงาน การวัดและประเมินผล ตลอดภาคเรียนให้นักเรียนทราบ สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสุข จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ โดยส่งเสริมความร่วมมือและสัมพันธ์ภาพที่ดีในกลุ่มผู้เรียน ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่นอกเหนือจากแบบเรียน ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด การทำ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สรุปเนื้อหาองค์ความรู้หลังการเรียนแต่ละเรื่องหรือหน่วยการเรียนรู้ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้ข้อคิดในการดำรง

ชีวิตและการทำงาน ตรวจสอบฝึกหัดหรืองานที่มอบหมายและสะท้อนผลให้ทราบ

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ เพิ่มสูงขึ้นกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา สอดคล้องกับนิรมล ตูจินดา (2557: 79-86) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็กมีดังนี้ 1) ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ด้านความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน คือ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาในชั้นอื่นไปพร้อมๆ กัน นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย ทำให้มีความรู้ตามหลักสูตร อ่านเขียนคล่องขึ้น นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น เนื่องจากได้เรียนรู้ในปีต่อมา นักเรียนที่อายุน้อยกว่า (รุ่นน้อง) ได้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น เนื่องจาก ได้ซึมซับความรู้จากนักเรียนร่วมชั้นที่อายุมากกว่า (รุ่นพี่) นักเรียนรุ่นพี่ได้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น เนื่องจาก ได้ทบทวนเนื้อหาซ้ำอีกรอบในปีต่อมา ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า โรงเรียนเกินกว่าครึ่งให้ข้อมูลว่า นักเรียนมีระเบียบวินัย เรียนรู้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ความรับผิดชอบ ชยัน ตรงต่อเวลา สุขภาพเรียบร้อย 2) ผลที่เกิดขึ้นกับครู ครูได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น สามารถจัดทำแผนคละชั้นแบบหลอมรวมระดับชั้นได้ จัดทำกำหนดการสอนรายสัปดาห์และรายกลุ่มสาระได้ รวมทั้งมีทักษะในการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นเพิ่มขึ้น โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการรูปแบบคละชั้น การนิเทศการสอนห้องเรียน คละชั้น การวัดและประเมินผลในห้องเรียนคละชั้น เทคนิคการสอนของครูที่สอนในห้องเรียนคละชั้น 4) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง พึงพอใจคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่รับฟังความคิดเห็น เสียสละ มุ่งมั่นให้ความร่วมมือกับชุมชน ดูแล

เอาใจใส่และพัฒนาสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดี ครูที่เอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละวัย มีการจัดสภาพห้องเรียนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ รวมทั้งพึงพอใจผลที่เกิดกับผู้เรียนจากการเรียนการสอนแต่ละชั้น และคุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การสร้างแรงจูงใจที่ดีแก่ครูต่อการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้บุคลากรครูเห็นคุณค่าและความสำคัญของการเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเป็นผลทำให้ครูมีใจรักที่จะเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วไ และร่วมกันพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นอยู่ตลอดเวลา โดยให้ถือว่าเป็นกิจวัตรประจำ

1.2 วิธีการพัฒนาบุคลากรที่น่าจะใช้ได้ดี คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน

1.3 การจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงาน และการพัฒนาปรับปรุงงานที่

เพียงพอกับครู เป็นแรงกระตุ้นอย่างหนึ่งต่อการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของครู

1.4 การพัฒนาบุคลากรด้านแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นต้องกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

1.5 การเขียนและการใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง ผู้บริหารต้องยืดหยุ่นเรื่องเวลาให้เพียงพอกับกิจกรรมการเรียนรู้อ เพื่อให้อบรมตามความมุ่งหมายของแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นนั้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะมีการศึกษาความคิดเห็นในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อจะตอบคำถามว่า ปัจจุบันครูเขียนแผนเพื่อใช้ปฏิบัติจริง หรือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นเพื่อการตรวจสอบตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

2.2 ควรมีการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นตามโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีครูไม่ครบชั้น

2.3 ควรส่งเสริมให้มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนา โดยเน้นที่การพัฒนามากกว่าเน้นที่รูปแบบ การศึกษา เพราะการศึกษา คือ ชีวิตจริงที่ต้องพัฒนาปรับปรุง และแก้ไขอยู่ตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย.
- กุลกรภัส เทียมทิพร และคณะ. (2559). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบคละชั้นสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. รายงานการวิจัย นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กิ่งเพชร ส่งเสริม. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนแบบคละชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- จรรยา เรืองมาลัย. (2550). "การแก้ปัญหาในโรงเรียนขนาดเล็ก," ใน *เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การยูนิเซฟ.

- ธีระวุฒิ ประทุมทรัพย์ และคณะ. (2532). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. สงขลา: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- นงลักษณ์ ลินสีปผล. (2540). *การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นิรมล ตูจันดา. (2557). *การบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก*. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล นบส.ศธ. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- บรรจง ไชยรินคา. (2555). *ปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- บุญชอบ ลากเวช. (2556). *การศึกษาการบริหารจัดการเรียนแบบคละชั้นสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. (2540). *กลยุทธ์ในการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิพัฒน์ สอนสมนึก. (2553). *การพัฒนาโมเดลการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น สำหรับโรงเรียน ขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2545). “แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545”, *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 119 ตอนที่ 74 ก หน้า 16-21*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- โรงเรียนบ้านห้วยไทร. (2559). *รายงานประจำปีสถานศึกษา*. ชัยภูมิ: โรงเรียนบ้านห้วยไทร.
- สุรเสน ทั้งทอง. (2551). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบรวมชั้น*. ม.ป.ท.: ป.ป.พ..
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). *การบริหารบุคคลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียน ขนาดเล็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก*. กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2545). *เอกสารความรู้ประกอบการพัฒนาบุคลากรปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ปี 2544*. อุบลราชธานี: รุ่งศิลป์การพิมพ์ออฟเซต.
- อเนก ส่งแสง. (2540). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

- อรอุมา สุวรรณรัตน์. (2555). การศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโคกเจริญ จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- Stuart, S. (2006). Multiage Instruction and Inclusion: A Collaborative Approach. *International Journal of whole schooling*, 3(1).